

MEIDUKIO ŪKIS

Daug darbo jėgos reikalaujantis šparagų ūkis, kuriame taip pat auginami šitake grybai

Informacija apie ūkį:

Vardas ir pavardė: Kotryna Meidė

Vieta: Alukėnų kaimas, Anykščių apskritis, Lietuva

Ūkio dydis: 2 ha

Įsteigimo data: 2018 m.

Pagrindinė veikla: daržovės, šitake grybai

Žiniatinklio svetainė / „Facebook“ / „Twitter“: www.meidukis.lt

Ūkininkė Kotryna pradėjo ūkininkauti nuo nulio. Baigusi Žemės ūkio akademiją, ji įsigijo 2 ha žemės. Ūkis įregistruotas Anykščių rajone, Alukėnų kaime.

Pagrindiniai ūkininkavimo tikslai ir motyvai: galimybė gyventi kaime ir patiems auginti vaikus, neatiduodant jų visą dieną į darželį ar pas senelius. Daug erdvės saviraiškai kuriant ir plėtojant verslą, nepriklausomybė nuo darbdavio, mažesnė priklausomybė nuo miesto. Galimybė prisidėti prie žmonių švietimo apie Lietuvoje vis dar gana egzotiškus produktus.

Ūkis yra netradicinis, daugiausia dėl auginamų kultūrų ir jų sezoniškumo. Kai vienmečių daržovių augintojai dar tik galvoja apie sėją, ūkyje atliekamas produktyviausias metų darbas. Per dieną jie gali surinkti iki 500 kg šparagų derliaus.

Kotryna stengiasi ūkininkauti nekenkdamą aplinkai. Piktžolės tik ravimos. Su ligomis kovojama pasibaigus sezonui, tada surenkami ir sudeginami visi šparagų stiebai ir jų liekanos. Derlius nuimamas rankiniu būdu, kiekvienas augalas pjaunamas tik rankomis su peiliu.

Ūkio pajamos diversifikuojamos gaminant smulkius grybus. Šitake grybai auginami natūraliai lauke.

Žemės ūkio paskirties žemę sudaro 1,75 ha ariamos žemės, 0,02 ha grybų. Likusi dalis yra asmeninio naudojimo sodas. Jiems taip pat priklauso sandėlis įrangai ir technikai laikyti, ūkyje pastatytas mini traktorius, 10 m³ šaldytuvai, konvejeris šparagams valyti.

Ūkis priklauso Lietuvos daržovių augintojų asociacijai. Tačiau šioje asociacijoje tarp jaunųjų ūkininkų jaučiamas tam tikras priešiškas. Ilgai veikiančioje asociacijoje vyrauja požiūris, kad jaunesni ūkininkai į asociacijas jungiasi tik dėl ekonominės naudos. Nors tokių atvejų pasitaiko, jie norėtų didesnės asociacijos paramos, kai yra nuoširdus noras dirbti šioje srityje. Lietuvos daržovių augintojų asociacija (<https://www.ldaa.lt>) gali suteikti visapusišką pagalbą ieškant pardavimo kanalų, kontaktų, bendradarbiaujant su didesniais prekybos tinklais, tobulinant žinias ir įgūdžius. Dalyvavimas asociacijos veikloje – tai galimybė įsitraukti į teisės aktų rengimą; kreipiantis dėl paramos priemonių – galimybė gauti keletą papildomų balų. Problemiškas šios asociacijos veiklos aspektas yra tai, kad ji vienija daugiau stambių tradicinių daržovių augintojų. Tačiau pastaraisiais metais situacija keičiasi į gerąją pusę; į asociaciją įsitraukia vis daugiau jaunųjų ūkininkų, jie yra aktyvūs ir stengiasi atstovauti savo interesams, remti bendraminčius.

Didžioji dalis ūkio produkcijos parduodama Panevėžio turguje, ūkio elektroninėje parduotuvėje, parduotuvėse Anykščiuose, Utenoje, Panevėžyje ir Vilniuje.

Iki šiol ūkis buvo mažai ekonomiškai plėtojamas arba visai nebuvo plėtojamas. Kotryna džiaugiasi, kiek daug naudos duoda dabartinis plotas ir kiek daug iššūkių. Didžiausias iššūkis – darbuotojų trūkumas.

Tarkime, Kotryna nusprendžia plėstis ir vis dar dirbti „rankinio“ ūkio režimu. Tokiu atveju reikėtų rimtai apsvarstyti galimybę gauti darbuotojų iš kitų regionų arba juos pritraukti.

Planuojama išplėsti daržovių auginimą skirtingais derliaus nuėmimo sezonais, kad jas būtų galima auginti patiems arba pasitelkus kelis darbuotojus. Optimalu būtų auginti 2–4 kultūras turimoje ariamoje žemėje, kad darbuotojų paieškos ir pardavimo išlaidos būtų subalansuotos. Tačiau šiandien Kotryna galvoja apie sudėtingesnę šparagų perdirbimą, kurio metu būtų gaminami didelės pridėtinės vertės produktai.

Nuotraukos:

Jaunųjų ūkininkų valdomų smulkių ūkių gyvybingumas pagal naują „Nuo ūkio iki stalo“ strategiją (2020-1-CZ01-KA203-078495)

